

เต็มศิริ เล็กละเอียด 2552: ผลของมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมของผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ของสหภาพยุโรปที่มีต่อการส่งออกเครื่องปรับอากาศของไทย ปรินญาเศรษฐศาสตร์
มหบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
รองศาสตราจารย์จิรพรรณ กุลดิลก, ศ.ม. 70 หน้า

อุตสาหกรรมเครื่องปรับอากาศเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากปริมาณการส่งออกในแต่ละปีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ประเทศไทยเป็นผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบรายใหญ่ที่สุดในอาเซียน โดยผลิตเพื่อส่งออกในสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 80 และเป็นผู้ส่งออกเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบรายใหญ่อันดับ 2 ของโลก รองจากจีน แต่เนื่องจากเมื่อเดือนสิงหาคม ปี พ.ศ. 2547 กลุ่มสหภาพยุโรปซึ่งเป็นกลุ่มตลาดการส่งออกที่มีขนาดใหญ่ 1 ใน 5 ของประเทศ ได้ประกาศใช้ระเบียบว่าด้วยเศษเหลือทิ้งผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (WEEE directive) และต่อมายังได้ประกาศใช้ระเบียบว่าด้วยการจำกัดการใช้สารอันตรายในผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (RoHS directive) มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2549 เมื่อพิจารณาปริมาณการส่งออกเครื่องปรับอากาศไปยังกลุ่มสหภาพยุโรปในช่วงที่มีการบังคับใช้มาตรการดังกล่าว พบว่าปริมาณการส่งออกเครื่องปรับอากาศลดลง โดยวัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ เพื่อศึกษาถึงสาระสำคัญของมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมของผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ของสหภาพยุโรป และผลของมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมของผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ของสหภาพยุโรปที่มีต่อการส่งออกเครื่องปรับอากาศของไทย

ผลการศึกษาพบว่า ผลของมาตรการด้านสิ่งแวดล้อม ระเบียบว่าด้วยเศษเหลือทิ้งผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (WEEE directive) และระเบียบว่าด้วยการจำกัดการใช้สารอันตรายในผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (RoHS directive) ที่มีต่อปริมาณการส่งออกเครื่องปรับอากาศ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณการส่งออก ราคาสินค้าส่งออก ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศผู้นำเข้า อัตราแลกเปลี่ยนและมาตรการด้านสิ่งแวดล้อม ผลของมาตรการดังกล่าวส่งผลกระทบต่อการส่งออกในระยะสั้น แต่เมื่อศึกษาข้อมูลในระยะยาวจะไม่เห็นผลกระทบของมาตรการดังกล่าวกับการส่งออกเครื่องปรับอากาศของประเทศไทย เนื่องจากผู้ผลิตยึดหลักในการลดต้นทุนการผลิตมากกว่าการเพิ่มราคาสินค้าทำให้ราคาสินค้าไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก กล่าวคือในระยะสั้นพบว่าปริมาณการส่งออกเครื่องปรับอากาศลดลง เมื่อมีการบังคับใช้มาตรการด้านสิ่งแวดล้อม เนื่องจาก การชะลอคำสั่งซื้อของกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป เพื่อกระจายสินค้าที่ยังไม่ได้ตามมาตรฐานก่อนที่จะมีการบังคับใช้ หลังจากนั้นผู้ผลิตได้มีการปรับเปลี่ยนผลิตให้ได้มาตรฐานตามที่สหภาพยุโรปกำหนดทำให้ปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นภายหลังจากการประกาศใช้มาตรการได้ไม่นาน ทำให้หากพิจารณาปริมาณการส่งออกเป็นรายปีจะไม่เห็นผลกระทบที่เกิดขึ้นจากมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมที่กลุ่มสหภาพยุโรปกำหนดขึ้นมากเท่ากับพิจารณาเป็นรายไตรมาส